

عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مُّلَةً أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ هُوَ

دین ۾ کاتانگی پیدا نہ کئی ، توہان پنهنجی ڏاڌي (حضرت) ابراهيم جي دین تي هلو:

سَمِّكُمُ الْمُسْلِمِينَ لَا مِنْ قَبْلٍ وَ فِي هَذَا الْيَكُونَ

الله تعالیٰ توہان جو نالو اگر بشے کتابن ۽ قرآن ڪريمه مسلمان رکيو آهي، ان لاءٰ ته

الرَّسُولُ شَهِيدٌ أَعْلَى كُمْ وَ تَكُونُوا شُهَدًا عَلَى

رسول عربی توہان تي شاهد هجي ۽ توہان ڳلين ماڻهن تي

الثَّالِثُ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ اتُوَالِزَّكُوَةَ وَ اعْتَصِمُوا

شاهد هجو، پوءِ توہان نماز پڑھو ۽ زکوٰۃ ڏيو ۽ الله تعالیٰ تي ڪامل یعن

بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَكُمْ فَنِعْمَ الْمُوْلَى وَ نِعْمَ النَّصِيرُ

ركو، اهو توہان جو مولیٰ آهي، پوءِ (اهو) بهترین مولیٰ ٿي ۽ بهترین مدعاگار آهي.

سُورَةُ الْمُؤْمِنُونَ مِكْرِيَةٌ (٢٣) (٢٤) آياتاً ١١٨

سورة المؤمنون مکرمہ مکرمہ ۾ نازل تي آهي، اتفیٰ ۾ ۱۱۸ آیتون آهن.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الله تعالیٰ جي نالي سان شرع ڪريان تو جيڪونهایت مهرو بان، با جهازو (آهي).

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَشِعُونَ (٢)

مؤمن یقیناً ڪامياب ٿيا، اهي ما ٺڻوا هي آهن جيڪي پنهنجي نفارم (خوب خدا گان) علجزي ڪندڙ آهن.

وَ الَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ لَا وَ الَّذِينَ هُمْ لِلرَّزْكَوَةِ

ڀا هي ما ٺڻوا هي آهن جيڪي فضول ڳالين کان پاسو ڪندڙ آهن، ڀا هي ما ٺڻوا هي آهن جيڪي زڪوٰۃ

فَعَلُونَ وَ الَّذِينَ هُمْ لِفِرْوَحِ جَنَّمِ حَفِظُونَ لَا عَلَى أَزْوَاجِهِمْ

ڏيندڙ آهن، ڀا هي ما ٺڻوا هي آهن جيڪي پنهنجي ٿرم گاهن جي حفاظت ڪندڙ آهن، سواع پنهنجي گهر واري جي

له تفسير جلالين و تفسير الشافعي، شه تفسير رسمى، (منزل ۲)، تله تفسير روح البیان، گه قصیر مظہر.

أَوْفَاهُكُتُ أَيْسَانُهُمْ فَإِنَّمَا غَيْرُ مَلُوكِهِمْ ٤٠ فَمَنْ أَبْتَغَى وَرَاءَ
يَا يَهْنَجِي بَاهِنَنْ جِي، پُوَءِ بِيشَكَ انهنَ قِي كَامِلاً مَتْ ناهي . پُوَءِ جِنْهَنْ مَا نَهْوَانِي كَانَ عَلَوَهُ

ذِلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْعَدُونَ ٥٠ وَالَّذِينَ هُمُ لَا مُنْتَهِمُ
پُوَكُ طِيقِ اخْتِيَارِي پُوَءِ رَاهِي رُبِي مَا نَهْوَحَدَانَ وَقَدْنَدَرَ آهَنَ . يِراَهِي مَا نَهْوَاهِي آهَنَ جِي بَاهِنِي امَاتَنَ

وَعَهْدِهِمْ رَعُونَ ٦٠ وَالَّذِينَ هُمُ عَلَى صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ٧٠
عَوْدَنْ جِي تَكَارِي سَكَنَدَرَ آهَنَ . يِراَهِي مَا نَهْوَاهِي آهَنَ جِي بَاهِنِي نَهَارَنْ جِي حَفَاظَتَ كَنَ تَا .

أُولَئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ٨٠ الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمُ فِيهَا
اهِي مَا نَهْوَيِي وَارِثَ سِينَدَرَ آهَنَ . جِي بَاهِي جَنَةَ الْفِرْدَوْسِ جَاوِا بِشَيْنَ تَا، إِاهِي امَهِي ٩٠

خَلِدُونَ ١٠ وَلَقَدْ خَلَقْنَا إِلَيْنَاسَانَ مِنْ سُلَلَةٍ مِنْ طَيِّبِينَ ١٢
هَمِيشَهِ رَهَنَدَرَ آهَنَ . يِرِ بِيشَكَ اسانَ كَي چُونَدِيلَ مَقِيَّ مَانَ پِيدَه فَرَمَائِنَ

ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارِ قَكِيْنَ ١٣ ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً
انَ كانَ پُوَءِ اسانَ اُنَّ كَي هَكَ نَطْفَوَيَنِي مَلَءَ جِي پِيتَ پِرِ رَكَابَوَ اُنَّ كانَ پُوَءِ اسانَ اُنَّ نَطْفَيَ مَانَ رَتَ جَوَدَگَ بَنَابَوَ

فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عَظِيْماً فَكَسَوْنَا الْعِظَمَ
پُوَءِ اسانَ دَگَ مَانَ گُوشَتَ جَوَنَكَرِي بَنَابَوَ پُوَءِ گُوشَتَ جِي تَكَري مَلَنَ هَذِينَ بَنَابَونَ پُوَءِ هَذِينَ جِي مَقَانَ گُوشَتَ

لَهِمَا ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقَآخَرَ فَتَبَرَّكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَلِقِيْنَ ١٤
چَارَهِيَسِينَ، اُنَّ كانَ پُوَءِ اسانَ اُنَّ پِرِ رَوْحَ قَرَمِيْنَ پُوَءِ بَلْرَكَتَ اهِي اللَّهُ جِي بَهُو تَمَارِسَهَتُو خَالِقَ آهِي .

ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذِلِكَ لَمْ يَتَيَّنُونَ ١٥ ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ تُبَعْثُرُونَ ١٦
انَهِيَّ كَانَ پُوَءِ بِيشَكَ تَوهَانَ مِنْدَرَ آهِيَوَ . انَهِيَّ كَانَ پُوَءِ بِيشَكَ تَوهَانَ قِيَامَتَ جِي قَيَيْنَ اُتَارِيَا وَبِنَدا .

وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَلَمْ سَبْعَ طَرَائِقَ ١٧ وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَفِلِيْنَ
عَبِيشَكَ اسانَ تَوهَانَ جِي مَثَانَ سَتَ آسَمانَ بَنَابَيَه، يِرِ اسانَ مَخْلوقَ كَانَ بِي خَبَرَ نَاهِيَوَنَ .

وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ فَاءٌ بِقَدْرِ فَاسْكَنَهُ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّا عَلَىٰ

ءاسان آسمان مان اندازی سامنہ نازل کیو، یوئا اسنان پائی کی زمین میرکرايو، یوبیش کالتا ان جی

ذَهَابٍ بِهِ لَقِدْرَوْنَ^{١٨} فَأَنْشَأَنَا لَكُمْ بِهِ جَنَّتٍ مِّنْ تَخْيِيلٍ وَّ

وْنِي وْجَنْ (سُكَانِي) تَيْقِنَّا قَادِرَاهُبُونْ. پُوْغِاسَانْ اُنْ پَايْهُمَانْ تُوهَانْ لَاءُكَجُورْ يِهْ انْگُورْ جَا باعْ

أَعْنَابٌ لَكُمْ فِيهَا فَوَالِكُهُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ^{١٩} وَشَجَرَةٌ

پیدا کیا، توہان لاءِ اپنے یا عن یہ گھٹا میو اکن یعنی اپنے مالکی توہان کا نئے تا۔ یہ زیتون جوون پیدا کیو

٢٠ وَخُرُجٌ مِّنْ طُورِ سَيْنَاءَ تَثْبِتُ بِاللَّهِ هُنَّ وَصِبْغٌ لِّلَّا كُلِّيْنَ

چیکو طور سینا جل میر (گھوڑے بھترن) تئی نو جیکو تیل سان قی تو پړ کا یئدرن لاءِ ګندل (لوپ) آهي . ۴

إِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لِعِبْرَةً تُسْقِيْكُمْ قَمَّاْ فِي بُطُونِهَا وَلَكُمْ فِيهَا

بشهک توهان لاءچو یا بن هر یقنتاً عیمت آهي. اسنن توهان کي انهنجي ستن همان کيرساريون ٿا ۽ توهان لاء

١٢) مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَكُونُ لِعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلُكِ تُحَمَّلُونَ

الفہرست میں گھٹا نفعاً تھا۔ عانفہ: (کر جو بابن کی) کائیتھا۔ عانفہ: جو بابن قبیلہ بن تیتوہان پار کیوں تھا۔

وَلَقَّ أَوْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ فَقَالَ يَقُولُ مَا عُدْ وَاللَّهُ مَالِكُ الْأَرْضِ

مِنْ اللَّهِ غَدْرَهُ أَفَلَا تَتَقْبَرُونَ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ الْيَعْلَمُ إِلَذْنُ رَبِّكَ فَوْلَادٌ مُّأْمِنٌ

دیگر اینها را می‌توانند بخواهند و اینها را می‌توانند بخواهند

الله کان سوا عکس معبود یا می ہیچ چیز کو ہادنا دھجو۔ پوچھ سندس کوہ مان کافر سرد اسرائیل پر

قُوَّهٌ فَاهْذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُمُ يُرِيدُ أَنْ يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ وَلَوْشَاء

د ناهي هي مدرنوهان جهروا سان اهونوهان في فضيلت حامضون چاهي تو چيجي حديس الله عالي

اللهُ لَأَنْزَلَ مَلِكَةً فَاسْمَعْنَا بِهذَا فِي أَبَابِنَا الْأَوَّلِينَ إِنَّ هَوَ

چاهي هات ملارك نازل کري ها، اسان جي پهرين و دن کان به اساهي گالهه نه پديي اهي. نامي اهو

إِلَّا رَجُلٌ بِهِ جَنَّةٌ فَتَرَبَصُوا بِهِ حَتَّىٰ حَيْنٍ ۝ قَالَ رَبُّ

مگرهک مرد جنهن کی جنون آهي پوئ تو هان انهی جو کجه وقت انتظار کريو . نوح عرض کیوای منہجاں

أَنْصُرْنِي بِمَا كَنْ بُوْنٍ ۝ فَأَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنْ أَصْنَعَ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا

تون منہجاں ملا کر ان کوی جواہر و نکی حکومت جنهن پوئ اسکا دافنی و سمجھنا . پوئ اسکا موکالیہ تون اسان جی تکرانی میرا بجی حکم کچھ موجب

وَوَحِينَا فَإِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُورُ فَاسْلُكْ فِيهَا مِنْ

پیشی تیار کرو پوئ جنهن [سابغون حکما پی] ۴ تورمان جوش ساپائیں کری، پوئ تون انهی بیڑی ۵ ہر قسم جی

كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ

جوڑی مان ہن کی ۶ پھنسجن گھروارن کی سوارکر، مگرجن (گھروارن) جی متان عذاب شے

مِنْهُمْ وَلَا تُخَا طِبْنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُغْرَقُونَ ۝

تابت قیچکلئی، ۷ تون، مون کی ظالمن جی باری میرکجه نچجین . بیشک اهي پڈتدر آهن.

فَإِذَا سُتُورْتَ أَنْتَ وَمَنْ مَعَكَ عَلَى الْفُلْكِ فَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي

پوئ جنهن تون ۸ تقیار فی پیشی میرٹھی و یعنی، پوئ تون چھوپی تعریفی اللہ تعالیٰ لاء آهن ، جنهن

نَجَّنَا مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۝ وَقُلْ رَبِّ أَنْزِلْنِي مُنْزَلًا مُبِرَّا وَأَنْتَ

اسان کی ظالمن جی قوم مان بختات ڈنی . ۹ تون چھوپی منہجاں تون مون کی باہر کت منزل فی لاه، ۱۰ تون

خَيْرُ الْمُنْزَلِينَ ۝ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ وَإِنْ كُنَّا لِمُبْتَلِينَ ۝

بعترین (جادی) لاهیندرا آهن . بیشک انهی میرود یون نشانیون آهن ۱۱ بیشک اسین آنہما یندش آهیون .

ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنَانِ أَخْرِيْنَ ۝ فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا

ان کان پوئ اسان هک ۱۲ قوم کی انہن کان پوئ سدا کیو . پوئ اسان انهن مان، انهن ڈالنن هک پیغمبر

مِنْهُمْ أَنْ اَعْبُدُ وَاللَّهُ فَالَّكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ ۝ افَلَا تَتَقَوَّنَ ۝ وَقَالَ

موکلیو . تو هان اللہ جی عبادت کریو اللہ کان رسول تو هان جو حکومیو ناهی چاپوئ تو هان دن تاچ جو ۱۳ ان جی

۱۴ تفسیر جامع البیان . ۱۵ تفسیر روح البیان . ۱۶ تفسیر حکم الحکایی . (منزل ۱۷) ۱۷ تفسیر روح البیان . ۱۸ تفسیر ابن هاسن . ۱۹ تفسیر مظلومی .

الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَكُنْدُبُوا بِلِقَاءَ الْآخِرَةِ وَأَتْرَفُهُمْ

قوم مان سره ارن چو چي حجي بخفر کندا هئا ی آخرت جي حاضري جوان کار کند اهئا (اهي اهي هئا) جن کي اسان

فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لَا مَاهِنَ أَلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يَا كُلُّ فَعَالٍ كُلُونَ

دنيا جي حياني یه فعنتن سان فنار برو (الفن چيو) ناهي هي (نوح) مگر توها جهن و انتا، جن شين مان تو هان

مِنْهُ وَيَشَرُبُ مِمَّا تَشَرِّبُونَ ۝ وَلَيْسَنْ أَطْعَثُمْ بَشَرًا مِثْلَكُمْ إِنَّكُمْ

کانو پيشوتا هي ۝ به انهن مان کافي پيشي تو ۝ چي گلدن تو هاپايان جهتر اي انتا جي تابع داري ڪي ٿي پيشڪ تو هان

إِذَا الْخَسِرُونَ ۝ أَيَعْدُكُمْ أَنَّكُمْ إِذَا امْتَحِنُوكُنْتُمْ تُرَابًا وَعَظَامًا

ان وقت نقصاواين ما شيدا چا ترها ڪي پنهن بى عدو ڏيئي تو ڦيشه تو ها جهن وقت مری مي ٿي هدا هي ويندا (تدهن)

أَنَّكُمْ خَرَجُونَ ۝ هَيَّهَا تَهْيَاهَا لِمَا تُوَعَّدُونَ ۝ إِنْ هِيَ إِلَّا

پيشڪ تو ها ڪي (قبرن) ڪي ڦيوندڻ جهن گاله جو تو هان کي وعدو ڏنو و چي آهي اهلا عقل (کان) تاهم پري ٿي. ناهي هي مگر

حَيَا تُنَا الَّذِينَ مُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ۝ إِنْ هُوَ

اسان جي دنيا جي حياني اسين ڦرون چجنون تا ۔ اسين نه اتاري او ويندا اسين ، ناهي اهو

إِلَّا رَجُلٌ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ بِمُؤْمِنِينَ ۝

مگره ڪمرد، جي ڪو الله تعالى في ڪو ڙ مي تو ۔ اسين ان في ڀيدين ڪندڻ ناهيون.

قَالَ رَبِّ انْصُرْنِي بِمَا كُنْدُبُونَ ۝ قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لَيُصْبِحُونَ

پيغمبر عن من ڪيو او من چخار تو من چيار ملائي جواه ۾ گوي و چھين ٿا: الله تعالى فرمadio اهي تو ڦي وقت ڀير

نَلِمِينَ ۝ فَأَخْذُتُمُ الصِّيَحَةَ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَاهُمْ غُثَاءً فَبَعْدًا

پيشمان ٿيندا . پوه سچي ۾ انانهن کي اچي سخت دافهن ورتو برو اٺا انهن گي ڪل گاه بنائي چڌيو پوع

لِلْقَوْمِ الظَّلِيمِينَ ۝ ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرُونًا أَخْرَى ۝

ظالمون جي قملاء عذاب آهي. اُن کان پوه اسان انهن کان بعد ٻيا ما ٿئو پيدا ڪيا .

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجْلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ ۝ ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلًا

کاپ، امت پنهانی مفرد وقت (موت) کان الگی پوئیتی نہ تیندی۔ اُن کان پوچھ اسان هک پئی یو بائی

تَتَرَا طُلْمَاجَاءَ أُمَّةً رَسُولُهَا كَذَبُوهُ فَأَتَيْنَاهُمْ بَعْضُهُمْ

رسول مولانا، جنہوں نے امت و دنیا میں آئو تو انہوں نے کیا تھا؟ اس ان کی پڑھی پوچش

بَعْضًا وَجَعَلْنَا مُّحَمَّدًا حَادِيْثَ فَبَعْدَ الْقَوْمِ لَا يُؤْمِنُونَ ٣٧

هلاک کیوں اتنے جون کا لیموں (یونک لئے عبرت) کیوں یوں عذابی ہی ان قوم لاوجھ گیا مازنڈقا آئش۔ ان کاں یوچ

أَرْسَلْنَا مُوسَى وَآخَاهُ هَرُونَ لِهِ بِإِيمَانِهِ وَسُلْطَنِ مُبِينٍ إِلَىٰ

اسان موسیٰ سندس پاءهارون کی پیغمبر کری پنهنجی آئین معجزن سمیت فرعون

فَرُّعَونَ وَمَلَأْهُ فَاسْتَكْبِرُوا وَكَانُوا قَوْمًا عَالِيًّا فَقَالُوا

عسندس قوم‌دانهان مولکلو؛ نوع آنها تصریح کو ئاها قوم تکبر گندارهشی . نوع آنها بجه

أَنْوَعُ مِنْ لِيَشَرِّينَ مِثْلَنَا وَ قَوْمٌ هِبَا لَنَا عَدُونَ ﴿١٧﴾ فَكَذَّبُوهُمْ

آن است از آن (متلب، هلوو) ۳ اعلاه تن جهات احتمالی هستند که در عین حال کاربردی هستند.

فَكَانُوا مِنَ الْمُلْكَةِ ۖ وَلَقَدْ أتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ لَعَلَّهُ

دعا و ایمان می خواهند که هر کسی که در این زمینه کار کند باشد (نیز) مطالعه کنند.

۱۱۰-۱۱۱-۱۱۲-۱۱۳-۱۱۴-۱۱۵-۱۱۶-۱۱۷-۱۱۸-۱۱۹-۱۱۰-۱۱۱-۱۱۲-۱۱۳-۱۱۴-۱۱۵-۱۱۶-۱۱۷-۱۱۸-۱۱۹

يهدون وجعلنا ابن مريم وأمه آية واوينهم إلى

هدایت حاصل کن، یعنی بن میریو ستدس والدہ کی پنهانی نشانی بنایو، اس آنچن پنهانی کی مشاهین میں

رَبُّوَةٌ ذَاتٌ قَارِئٌ مَعْيَنٌ عَلَيْهَا الرَّسُولُ كُلُّهُ أَمْنٌ الطَّيْلَتُ

فی شاهزادی حکایت از لائون سوزن خوشواری سه‌حیلی ای، سیاع عده هان با کینه شبدن - کامی

فَعَلَّمَهُ الْأَطْنَابُ أَتَقْرَبُ وَعَاصِمٌ طَهْرَانِيَّ كَوَافِرَ

وَاصْبِرُوا صَابِرًا حَتَّىٰ رَأَيْتُمُ الْجِنَانَ وَإِنَّهُمْ بِهِ لَمِنَ الْمُكْفِرِينَ

وَاحِدَةٌ وَّأَنَارَبُكُمْ فَانقُوْنَ ﴿٥٠﴾ فَتَقْطَعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ

دین آهي، آئون توها جوں آهیان پو توہا نمون کان دچو۔ پو و انهن (امستین انهی دین کی) پاں ہنتر اتحرا

زُبَّرًا طَّلْحَبِ بِسَالَدْ هَيْمُ فِرْحُونَ ﴿٥١﴾ فَذَرُهُمْ فِي غَمَرَاتِهِمْ حَتَّىٰ

کری چڈیو، هر جماعت جیکی (دین) انهن و ت آهي (انھی ق) خوش آهن۔ پو توھا انهن کی کجھ وقت سندن ذشی پر

حَيْنَ ﴿٥٢﴾ أَيَحْسَبُونَ أَنَّمَا نَمِلُهُمْ بِهِ مِنْ مَالٍ وَّبَنِينَ ﴿٥٣﴾ نُسَارِعُ

چڈی ڈیو، چا اھی پائی تا تا اسین انهن کی مال پ پئن سان مضبوط کریون ٿا (ع) اسین انهن کی

لَهُمْ فِي الْخَيْرِتِ بَلْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٤﴾ إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ خَشِيَّةٍ

جلد پلايون عطا کریون ٿا (هر گز این ناهی) بلک اھی نہ تاسی مجهنم۔ بیشک اھی ما ٹھوچ جیکی پنهنجی رب جی خوف

رَبَّاهُمْ مُّنْشِفِقُونَ ﴿٥٥﴾ وَالَّذِينَ هُمْ بِإِيمَنِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٦﴾

کان دچندر آهن۔ ۽ اھی ما ٹھوچ جیکی پنهنجی رب جی آیت نی ۱۷۳ ایمان آئن ٿا۔

وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ ﴿٥٧﴾ وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا أَنْوَأُوا

۽ اھی ما ٹھوچ جیکی پنهنجی رب سان شرک نہ ٿا کن۔ ۽ اھی ما ٹھوچ کن تاجیم کو اهن کی خرج کریو آهي

فَلَوْلَهُمْ وَجْلَةٌ أَنْهُمْ إِلَى رَبِّهِمْ رَجِعُونَ ﴿٥٨﴾ أُولَئِكَ يُسَارِعُونَ فِي

انهن جوں دلیون دچندر آهن، بیشک اھی پنهنجی رب دانہر مونتا را هن۔ اھی چگن کمن لاء

الْخَيْرِتِ وَهُمْ لَهَا سِبِقُونَ ﴿٥٩﴾ وَلَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا

تھر کن ٿاء اھر چگن کمن لاء اگر ای کندر آهي۔ ۽ اسین کنهن انسانی سندن توفیق کار زیادہ تحکیم دننا ڏیوں،

وَلَدَيْنَا كِتَبٌ يَنْطَقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٦٠﴾ بَلْ قَلُوبُهُمْ

ءاسان و ت هڪ کتاب (روح محفوظ) آهي جیکو حق ٿا ڳالهائی نوع انھن تظلم نکيو وندو۔ بلک انهن جوں دلیون

فِي غَمَرَةٍ مِنْ هَذَا وَلَهُمْ أَعْمَالٌ مِنْ دُونِ ذَلِكَ هُمْ لَهَا عِلْمُونَ ﴿٦١﴾

انھی کان غافل آهن ۽ انھن کان سواع انھن جا پيا به عمل آهن، جیکی اھی کری رهيا آهن۔

حَتَّىٰ إِذَا أَخَذُنَا مُهْرِفِيهِمْ بِالْعَذَابِ إِذَا هُمْ يَجْرُونَ ۚ ^{٢٣} لَا تَجْعَلُوا

ایستائین جو چنہن وقت اسین انھن جی وڈن مالھن کی عذاب بریکھندا سین تان وقت اھیدا فون سکندا۔ توھا اج دا فون

الْيَوْمَ أَنْتُمْ مِنَ الظَّاهِرِينَ ۖ ^{٤٥} قَدْ كَانَتْ آيَتِي تَتَلَقَّى عَلَيْكُمْ فَكُنُتُمْ

دنکریو، بیشک اسانی طرفان توھا باغی ملا دے ذکئی ویندی۔ بیشک توھا باغی مٹان منھنجی آیتون پنھیوں ویون، پوئے توھا

عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ تَنْكِصُونَ ۖ ^{٤٦} مُسْتَكْبِرِينَ قِبَلَهُ سِرَّاً تَهْجُرُونَ ۖ

پوئین پیرین ابنا پیکا (یا ابھا) قرآن کریم کی نہ میجیندا اھنارا، جو قصاباں کھی تو آرکم جی دوکندا ہے۔

أَفَلَمْ يَدْبَرُوا الْقَوْلَ أَمْ جَاءَهُمْ مَالَمْ يَأْتِ أَبَاءُهُمُ الْأَوَّلِينَ ۖ ^{٤٧}

چاپوئے انھن قرآن کریم عوردن کیوں بالھن ووت اھوا یوجیکو انھن جی پھرین وڈن ووت نہ آیوں۔

أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُ مُنْكِرُونَ ۖ ^{٤٨} أَمْ يَقُولُونَ بِهِ حَنَّةً ۖ

یا اھی ما ٹھو رسول عربی کی ذائقے سیاحت پوئا اھی جوانکار کندھ آهن۔ چاھا یہی چون تادے ان کی جنون آھی۔

بَلْ جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ وَأَكْثَرُهُمْ لِلْحَقِّ كَلِهُونَ ۖ ^{٤٩} وَلَوْاتَبَعَ الْحَقَّ أَهْوَاهُمْ

بلکھ رسول عربی انھن ووت حق آندو عانھن ماکھا ما لھو حق کی ناپسند کندھ آهن۔ چیج کندھ حق انھن جس دن جی تعلداری

لَفْسَدَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ بَلْ أَتَيْنَاهُمْ بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ

کھی ڈآسمانی ہے زمین یہ عجیبھی شیون انھن یہ آهن انھن فشا برپائی ها بلکھ انھن وانھن جو دھک آندو پوئے

عَنْ ذِكْرِهِمْ مُعْرِضُونَ ۖ ^{٥٠} أَمْ تُسْعِلُهُمْ خُرُجًا فَخَرَاجُ رَبِّكَ خَيْرٌ ۖ

اھی پنهنجی ذکر کان مٹھن موڑیندر آهن۔ چاپوئے توھا انھن کا نھولجو طلب کریتا ہو توھا باغی پیجاو جو روتام بھتر آھی۔

وَهُوَ خَيْرُ الرِّزْقِينَ ۖ ^{٥١} وَإِنَّكَ لَتَلِ عُوْهَمَ إِلَى صَرَاطِ مُسْتَقِيمٍ ۖ

پاھوئی بھترین رزق ڈیندر آھی۔ رسول عربی بیشک توھا انھن کی سنین رسی ڈاھن سدیندھ آھیو۔

وَإِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ لَنَكِبُونَ ۖ ^{٥٢}

پا بیشک اھی ما لھو جو جیکی آخرت قی ایمان نہ تا آئٹھی ارادتا سین رسی کان پاسرو کندھ آهن۔

وَلَوْ رَحِمْنَاهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِنْ ضُرٍّ لَّكُجُوا فِي طُغْيَانِهِمْ

بِعِجَاجِهِنَاسِينَ اهْنَنْ زِيَرْ كِرِيتْ اهْنَرْ تَانْ اهْمَصِيَتْ دُورْ كِرِيتْ جَهْنَمْ مِاهِ مِسْتَلَا آهْنَنْ تَهْضَورَا هِيَنْ هِيَنْ سِرْ كِشِيْيَهِ

يَعْمَهُونَ^{٤٧} وَلَقَدْ أَخْذَنَهُمْ بِالْعَذَابِ فَمَا أُسْتَكَانُوا الرَّزْمُ

طَهْرَانْ تَيْتَكَنْدَاهِ قَسْرَانْ بِيشْكَاتْ اهْنَنْ كِيْ عَذَابَ سَانْ كِرْفَاتَارِيْكِيْوَهُونْ اهْنَنْ تَيْهَنْجِيْيِيْ رَبْ لَوْعَابِرْيِيْ كِشِيْيِيْ

وَمَا يَتَضَرَّعُونَ^{٤٨} حَتَّىٰ إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ

بَدْهَا آرْيِيْ نِيَازِيْ كِشِيْيِيْ اِيْسَائِيْنْ جَهْنَمْ وَقْتَ اهْنَسِينَ اهْنَنْ جَيْ مَثَانْ سَخْتَ عَذَابَ جَوْدَرْ وَازْ كَوْلِينْدَاهِسِينَ

إِذَا هُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ^{٤٩} وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ

اَنْ وَقْتَ اهِيْ اَنْ هِيْ تَاَمِيدَهِ آهْنَنْ بِعَالَلَهِ تَعَالَى اهْوَاهِيْ جَهْنَمْ تَوْهَانْ لَوْ كَنْ تَيْ اَكِيونْ تَيْ

وَالْأَفْدَةَ قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ^{٥٠} وَهُوَ الَّذِي ذَرَ أَكْمُمْ

دَلِيونْ پِيدَاهِيْنْ، (تَوْهَامَتْ) تُورَّ اَشْكَرَ كَنْ تَاَ . تَيْ اَهْوَيِيْ آهِيْ جَهْنَمْ تَوْهَانْ كِيْ

فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ^{٥١} وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمْدِيْ

زَمِينَ مِيرْ پِكِيرْ دِيْوَنْ تَيْ اَنْهَنْ تَوْهَانْ گَدَهِيْ كِيَا وَيِنْدا . تَيْ اَهْوَيِيْ آهِيْ جِيكُو جِيَارِيْ تَيْ مَارِيْ لَوْ

وَلَهُ اخْتِلَافُ الْيَوْمِ وَالنَّهَارِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ^{٥٢} بَلْ قَالُوا

بَلْ اَنْ جِيْ اَخْتِيَارِهِ رَاتِ يَعْدِيْنْ جِيْ تَبْدِيلِيْ آهِيْ، چَادِيْوَهُ تَوْهَانْ دَهْ تَاسِمَ جَمِيعَوْ، بَلْ (كَافِ) اَهْوَچَونْ تَاَ

مِثْلَ مَا قَالَ الْأَوَّلُونَ^{٥٣} قَالُوا عَرَادًا مِتْنَا وَكُنَّا ثَرَابًا

جِيكُو اهِنْ کَانْ پِهْرِيَانْ مَاهِهُوْجِيْيِيْ وَبِيا هَئَا . اهْنَنْ چِيوْچِيَا سِينْ جَدَهِيْنْ مَرِيْ مِيَيْ تَيْ هَدَهَا تَيْ

وَعَظَامًا مَاءِ إِنَّا لَمْ يَعُوْثُونَ^{٥٤} لَقَدْ وَعَدْنَا لَهُنْ وَابَاءَ وَنَاهِنَا

وَيِنْدَاهِسِينَ، چَادِيْشَکَاتْ اَنْزَقَتْ بَيْدِفِيْ زِنْدَهِيْنْدَاهِسِينَ . بِيشْكَاهِيْ وَعَلَى اَسَانْ سَاعِيْ اَسَانْ وَقَدْنَ سَانْ (هَنْ کَانْ)

مِنْ قَبْلِ اَنْ هَذَا إِلَّا اَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ^{٥٥} قُلْ لِمَنْ الْأَرْضُ

اَنْ یَهِيْ كِيَا وَنَاهِنَا، نَاهِيْ هيْ مَكْرِيْپِهِنْ (ماَهِنْ) جَوْهَرْ بِيْنْ بَالِهِيْوَهِيْ . رَسُولُهِ تَوْهَانَا فَرِمَادِيْهِ رَهَانْ تَيْ اَنْ یَرْجِيْ

وَمَنْ فِيهَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ^{٨٣} سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا

خليقٌ أَكْيَاهَا صَنَعٌ بِهِنْ جَاهِشُ تَا . (أَهِي) فَوْلَا چون داده الله جي آهي، توها فرماده چايو توها

تَذَكَّرُونَ^{٨٤} قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ

نيخت حاصل زتاکريو توها (انهن کان) پچوته ستن آسمان ي عرش عظيم

الْعَظِيْمُ^{٨٥} سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَتَقَوَّنَ^{٨٦} قُلْ مَنْ بِيَدِهِ

جورب کيرآهي . (اهي) فرو چون داده اهي الله جا آهن، توها فرماده چايو توها (انهن کان) تقادجو توها فرماده چون جديست قدرت

مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيدُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ

ميرهشي جي باشاهي آهي ۽ اهوا الله جنهن جي گھری مله کوي ٿو ڪندڻو ڪري جيڪڏهن توها

تَعْلَمُونَ^{٨٧} سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ فَإِنِّي تَسْحَرُونَ^{٨٨}

چاهو تا . فرو چون داده (اهاس پ قدرت) الله کي آهي، توها فرماده چون جادو ۾ آهيون

بَلْ أَتَيْنَاهُمْ بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكُلُّ ذُبُونَ^{٨٩} مَا اتَّخَذَ اللَّهُ مِنْ

بلک رسول عربی انهن و ت حق آندو ۽ بيشك اهي کورا آهن . ۽ الله تعالیٰ کنهن کي پنج جو اولاد نه

وَلَلِّهِ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلَهٍ إِذَا ذَهَبَ كُلُّ إِلَهٍ بِمَا خَلَقَ

بنياب آهي ۽ ان سان گذ ڪو معبوډ ناهي (بالفرض) جيڪڏهن اين هجي هاڏهر معيود پنهنجي مخلوق کي وين ويچي ها

وَلَعَلَّا بَعْضُهُمُ عَلَى بَعْضٍ طُسْبَحَنَ اللَّهُ عَمَّا يَصِفُونَ^{٩٠}

۽ پاڻ ۾ هڪ ٻئي في فوقيت حاصل ڪن تا، الله تعالیٰ انهن ڳالهين کان پاڪ آهي جيڪي اهي ڪن تا .

عَلِمَ الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةَ فَتَعْلَمَ عَمَّا يُشْرِكُونَ^{٩١} قُلْ رَبِّ إِمَّا

الله تعالیٰ هر غريب ۽ حاضر کي چائنده آهي پوع الله بعلاء انهن چو شرڪ کان بلند ڪهي . رسول عربی توها هر ضرڪريو ۽ پنهنجا رب

تُرِيَّيْتِ مَا يُوَعَّدُونَ^{٩٢} سَرِّبِ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ

جيڪڏهن توون موئکاره (عذاب) ڏيکارين جنهن جو تو انن ٿا واعده هڪ آهي اي منهنجا رب پوءِ توون موئن کي ظالمه قورمه

الظَّلِيمِينَ ۝ وَإِنَّا عَلَىٰ أَنْ ثُرِيَّكَ مَا نَعِدُهُمْ لَقَدْ رُونَ ۝

شامل مذكر . پیشک اسان قادر آهیون توهان کی اهو (عذاب) دیکار بوجهن جو ای اهن شاؤ علوکیو آهي.

إِذْ فَعَرَبَ الْتَّقِيُّ هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةَ طَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ ۝

تهان اهن جی بُرایی کی چکائی سان دفع کرو اهي جیکو چون تاسین ان کی چگی طرح چانظر تا .

وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَتِ الشَّيْطَانِ ۝ وَأَعُوذُ بِكَ

پرسنل علی توھا عرض کریوا منھنارب آلون توکان شیطان جی وسوس جی پناه گھن تو پای منھنخاب آلون توکان سند گھن تو

رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونَ ۝ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ

تاهی مون ورت حاضرین . ایستاین جوانهن مانکهن قیمت الجی تو رات وقت) اهو چوی تو ای منھنارب توں

أَرْجُونَ ۝ لَعَلَّىٰ أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كُلًا طَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ

مونکی واپس مونا . دمن آلون نیک علیک بیان ان میرجیکو آلون چذی آیا هیان خردلار پیشک اهاه کری خاندی اکاله آهي

قَآءِلُهَا وَمِنْ وَرَاءِمُ بَرْزَخٍ إِلَى يَوْمٍ يُبَعَثُونَ ۝ فَإِذَا نَفِخَ فِي

جیکا اهو چوی تو یعنی اهن جی پویان قیامت جی تاین هک پرده و هوندو پوچنهن وقت صور توکی ویندی

الصُّورِ فَلَا إِنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِنِ ۝ وَلَا يَتَسَاءَلُونَ ۝ فَهُنَّ

پوچن ڈینهن (کافون جون) پاٹ میر مانیتوں ختمی ویندیون یعنی باطن پرکنمن کان حال علوم رکندا . یوچ جنهن مانه تو

ثَقَلَتْ مَوَازِينُهُنَّكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝ وَمَنْ خَفَّتْ

جا و زن گرا تیا پوچن اهي پی کامیاب آهن . یعنی مانه تو جا

مَوَازِينُهُنَّكَ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ

وزن گفت تیا پوچن مانهن پنهنجون جانیون جو کی بر و قدیون (پا اهي) همیشه

خَلِدُونَ ۝ تَلْفَحَ وُجُوهَهُمُ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَلِحُونَ ۝

جهنم میرهند تر آهن . اهن جی چھرن کی باہ لکھاری چذیندی پر دفعخ پرانهن جون شکلون بگرچی ویندیون

۱۰۵) أَلَمْ تَكُنْ أَيْتَى تُتْلِي عَلَيْكُمْ فَلَكُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ

ایرانیان کی جزو ہیں) چاہتے ہیں آئین تواہی میان پر ہیون و یون، تو نہ ان افغان کی کوڑو سمجھنے دا ہئا۔

قالوا ربنا غلبت علینا شقوتنا و كن قوما ضالين

هی چون‌دای، اساجن‌ام اساجنی مثان اساجنی بدیختی غالب فی ع اسان گمراه قوم هنّاسین.

رَبَّنَا أَخْرُجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا ظَلِمُونَ ﴿١٤﴾ قَالَ اخْسُعْوَا فِيهَا

یاسخبار بون اسکردو تون مایا هر کید پو جی گزه ن اسکردو این کیو یو گیش چالیز ظاهره عیت الله قعلاء فرماید تو ها جنم هر دلای

وَلَا تُكَلِّمُونَ إِنَّهُمْ كَانُوا فَرِيقٌ مِّنْ عِبَادِيْ يَقُولُونَ

رهوئ توهان من تساند گالهایو. بیشک مسنهجی پانهن مان هك جماعت (مشکین محلبر احباين جي) هئي جي هكار دنیام چوندي

رَبَّنَا أَمْنًا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ

هئي اي اساعتارم اسان ايان آندويه تون اسانچوختي ڪوئ توں اسان في ڄم ڪوئ توں بهترین رحم ڪندڙ آهن.

فَاتَّخِنْ تِبْوَهُمْ سَخْرِيًّا حَتَّىٰ آتَسْكُمْ ذِكْرِيٌّ وَكُنْتُمْ مِّنْهُمْ

نوع توهان افمن سان مذاق ڪناههَا ایستایین جو توہان منهنجو ٿئے ویسا رنو ۽ توہان افمن تار

تَضْحَكُونَ ۝ إِنِّي جَزِيلُهُمُ الْوَعْمَ بِمَا صَدَرُوا ۝ لَا أَنْهُمْ

لکندا هم - پیشکای ایشان اینهن که حنا (حنة نعم) دیندست انقدر مستاجع اینه: صدرگاه، بدشکاهی

هُمُ الْفَارِينُ وَرَبُّهُمْ كَمْ لَيْشَتَهِ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ دَسْنُورٍ

۱۰- کاماب آهن - الله تعالیٰ اینکی فی ما سُنَّتِهِ بِقَهْانَ شَعْرَنَ مَوْكَبَةٍ - الْتَّکَاءُ

قالَ لِلشَّنَآنَ يُؤْمِنًا أَوْ لَعْظًا، تَوْهِمَ فَسَعَ، الْعَادِيَةَ،

۱۰- جن الین کے ڈسپونڈینج سکھ تکاہ اسی دو تکلیفیں لے اٹھا کر لے گا۔

فَقَالَ رَبُّهُ لَنْ تَشْتِهَ إِلَّا قَدْ لَا لَهُ أَنْكَهُ كَيْفَ كُنْتَ تَعْلَمُونَ^(١٠)

¹¹ ایضاً قاعده فیضانی (کتاب تحقیق اسلام و تقدیر اسلام) مقتضی کارکاش بحقان، احمد اگامی حدیث.

أَفَحَسِبْتُمُ أَنَّا خَلَقْنَاكُمْ عَبْدًا وَأَنَّا كُمْ إِلَيْنَا

چانو هان اين يانيو تاهه اسان تو هان کي بناكهن حجهت جي بيكار کي پيدا کوي هي، بيشك تو هان اسان ڈانهن

لَا تَرْجِعُونَ^{١٥} فَتَعْلَمَ اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

نمودا ياي اويندا؟ پوه الله تعالیٰ تمام بلد، حقيقي بادشاه آهي، ناهي کومعبد مگرا هو،

رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ^{١٦} وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا أَخْرَى

عرش عظيم جو سرب آهي، عجيڪو ما تولله تعالیٰ سلن گڌي معبد جي عبادت کري ٿو،

لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حَسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ

جهن لا وسکوب دليل کوئهي، پوه ان جو حساب مندس رب ون آهي، بيشك اهو کافرن کي

الْكَفِرُونَ^{١٧} وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحُمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّحِيمِينَ

خفات دڙو ڏي، رسول عربی تو ها عزم کريو اي منځيارب تو نېغښک ۽ تو نېغښک تو نېغښک آهي، جمع کندڙ آهي.

﴿٤٢﴾ سُورَةُ النُّوْرِ مِدَنِيَّةٌ (١٠٣)

سوره نور مدنه منوره مير نازل هي آهي انهي پر ۹، ۶۲ رکع ۽ آيتون آهن.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الله تعالیٰ جي نالي سان شروع ڪريان ٿو جيڪو نهایت مهر بان ٻا جهارو (آهي).

سُورَةُ آنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَأَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَعَلَّكُمْ

(هي) هڪ سوره آهي جي ڪان نازل کي آهي، ٻا ان پر قطع او حڪم نازل ڪي آهن، اس انهم وانچ آيتون اکي، هم اهن تو هم

تَذَكَّرُونَ^{١٨} الْزَّانِيَةُ وَالْزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّهُ وَاحِدٌ مِنْهُمَا

نمخت حاصل ڪري، بد ڪاري ڪندڙ مرد ۾ جي ڀا بد ڪاري ڪندڙ عورت ۾ جي پوه تو هان انهن مان هر هڪ کي

مِائَةَ جَلْدٍ وَلَا تَأْخُذُ كُمْ بِهِمَا رَأْفَةً فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ

هڪ سو درا همٽا تو هان انهن ٻنهي سان الله جي دين، مير محمدلي ڌكريو جي ڪندڙهن تو هما

تَوَعَّدُ مِنْوَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَيَشَهَدُ عَذَابَكُمْ إِنَّمَا طَائِفَةً

الله تعالى ئ قیامت قی ایمان رکوئا، ۽ پلي انهن ٻنهيٰ ئی عذاب کرن وقت مؤمن جي

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ۚ أَلَزَانِي لَا يَنْكِحُ الْأَرَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً

هڪ جماعت موجود هجي . بدکار مرد، منکاح کري مگر بدکار عورت یامشرڪ عورت سان

وَالرَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانِي أَوْ مُشْرِكٌ وَحُرِّمَ ذَلِكَ عَلَىٰ

۽ بدکار عورت د نکاح کري مگر بدکار مرد یامشرڪ مرد سان، ۽ اهو ڪم مؤمن في

الْمُؤْمِنِينَ ۚ وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا

حراء ڪيو و یواهي . ۽ جيڪي ماڻهو ٿي پاڪ دامن عورت ڦيدڪاري هجي تهت هن تا اُنْ كان پوءِ

بَارْبَعَةٌ شَهَدَ أَهْرَافًا جُلْدُ وَهُمْ ثَمَنِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبِلُوا إِلَهُمْ

چار شاهده تا آهن، پوءِ توہان انهن کي اسي دمل هئو، ۽ توہان هميشه انهن جي ڪڏهن به

شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَسِقُونَ ۚ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا

شاهدی قبول نه کريو، ۽ اهي ڦي گنهگار آهن. مگر (انهن مان) اهي ماڻهو جيڪي ان كان پوءِ

مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۚ وَالَّذِينَ

تو به تائب ٿيا ۽ پنهنجو اصلاح ڪيو، پوءِ بيشڪ الله تعالى بخشيند ڦي پاجمارو آهي. ۽ جيڪي مرد

يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَّهُمْ شَهَدَاءٌ إِلَّا أَنْفُسُهُمْ

پنهنجي گھروارين تي تهمت هن تا ۽ انهن وٽ پاڻ کان سواع پيا شاهد ڪونهن

قَشَاهَادَةً أَحَدٌ هُمْ أَرْبَعُ شَهَدَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّمَا الصَّدِيقُونَ ۚ

پوءِ انهن مان هڪري جي شاهدي هن ديت ٿيندي ٿي چار دعا الله جو قسم ڪي چوي ته بيشڪ اهو مچوآهي.

وَالْخَامِسَةُ أَنَّ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ الْكُفَّارِ

۽ پنجين دفعي ايئُن چوي ٿا ان جي متان الله جي لعنت هجي جي ڪڏهن اهو ڪوڙو آهي .

وَيَدْرُءُ عَنْهَا الْعَذَابَ أَنْ تَشْهَدَ أَرْبَعَ شَهْلَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ

إِنَّهِيْ عَوْرَمَتَانِ اهَا سَرَّا هِنْ طَرْحَ دَفَعَ فِي سَكَهِيْ فِي تَاهِ عَوْرَمَتَانِ جَارِ دَفَعَ اللَّهُ جَوْ قَسَمَ كَيْمَيْ تَهِ بَيشَكَ اهُو

لَمِنَ الْكَذِبِينَ ④ وَالْخَامِسَةَ أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا أَنْ كَانَ

كُوْرَوْ آهِيْ ، يَعِ پِنجِينْ دَفَعِيْ ايْنُ چُويْ تَاهِ جَيْ مَتَانِ اللَّهِ جَوْ غَضَبَ هَجِيْ جِيْكَدَهِنْ اهُو

مِنَ الصَّدِيقِينَ ⑤ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ

سَچُوْ آهِيْ . يَعِ جِيْكَدَهِنْ توْهَانِ اللَّهِ جَوْ فَصَاعَ عَمَتْ زَهِيْ هَا (توْهَانِ اللَّهِ خَوَارِجِيْ دِنِيَا عَذَابَ زَهِيْ هَا) پِريْشَكَ اللَّهِ تَعَالَى

تَوَابُ حَكِيمٌ ⑩ إِنَّ الَّذِينَ جَاءُو بِالْإِفْلَكِ عُصْبَةٌ مِنْكُمْ لَا

قوْبَ قَبُولِ اخْذِرِ حَكْمَتَ وَارُوْ آهِيْ . بَيشَكَ جَنْ مَاهِنْ الزَّامِرِ تَراشِي كَيْيَ اهُو توْهَانِ مَاهِنْ كَغَوْرَهَ آهِيْ ، توْهَانِ

تَحْسِبُوهُ شَرَّ الْكَمْ بَلْ هُوَ خَيْرُكُمْ لِكُلِّ اُمْرَىٰ مِنْهُمْ قَا الْكَتَسَبَ

انْ كَيْ پَانْ لَاءِ خَرَابَ مَزْجِهِمْ، بَلْ كَهُو توْهَانَ لَاءِ بَهْرَهَ آهِيْ ، اهُنْ مَانْ جَهَنْ جِيْتَرَوْ كَنَاهَ كَيْوَهُونَدَوْ ،

مِنَ الْإِثْمِ وَالَّذِي تَوَلَّ كِبْرَةً مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ ⑪ لَوْلَا إِذْ

انْ كَيْ اوْتَرِي سَلْ مَلَنْدِي ، يَعِقْرَمَانْ جَهَنْ مَاهِنْ چَوْهُوكَهُو حَصُورَ وَتَوْهَونَدَوْ وَانْ لَاءِ اوْتَرَوْ وَذَوْ عَذَابَ آهِيْ . جَذَهَنْ توْهَانِ

سَمِعْتُمُوهُ ظَلَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بِأَنْفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا هَذَا

اهَا كَالَّهِ بَدِيْ تَرِبَوْ مَوْمَنْ مَرَدَنْ يَعِ مَوْمَنْ عَوْرَقَنْ يَهْنَبِيْ لَاءِ چَوْنَچَوْ كَوْگَمانْ كَيْوَهَ ايْنُ چَوْنَچِيوْ تَهِيْ ،

إِفْلَكُ مَبِينٌ ⑫ لَوْلَا جَاءُو عَلَيْكُو بِأَرْبَعَةِ شَهْلَاتٍ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا

صَافِ الزَّامِرِ آهِيْ . اهُنْ چَوْنَهَنْ انْ كَالَّهِ لَاءِ چَاسِ شَاهِدَ پِيشَ كَيْيَا ، پَوِيْ جَهَنْ وقت اهُنْ

بِالشَّهَدَاءِ فَأَوْلِيَكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمُ الْكَلِبُونَ ⑬ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ

شَاهِدَهَنْ آنَدَا ، پَوِيْ اهِيْ يَيْ اللَّهِ تَعَالَى وَتَكَوْرَاهِنْ . يَعِ جِيْكَدَهِنْ اللَّهِ تَعَالَى جَوْ فَضْل

عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لَمَسَكُمْ فِي مَا أَفْضَلْتُمُ فِيهِ

پَرِحَمَتِ دِنِيَا عَذَابَ مَهِيْ هَادَهَ انْ كَالَّهِيْ كَرِيْ جَهَنْ مَيْتَوْهَانِ پِياهَهَا ، توْهَانِ كَيْ

عَذَابٌ عَظِيمٌ إِذْ تَلْقَوْنَاهُ بِالسِّنَّتِكُمْ وَتَقُولُونَ بِآفَوَاهِكُمْ مَا

لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَّتَحْسِبُونَهُ هَيْنَا قَدْ وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ ۝

وَلَوْلَا أَذْسَمْتُهُ قَدْمَيْهِ فَإِنَّكُمْ لَنَا آنٌ تَسْكُلُمْ بِهِذَا قُسْخَانَكَ هَذَا

عِجَذَهْنْ تُوهَانْ اهَاكَالْهُ بُدَيْ انْ وَقْتْ تُوهَانْ چُونْدَنْيِ چِيَوْتَكْ لِكْ مَنَسِبْ نَاهِرْ جَوَامِينْ انْ بَارِي هِكَالْهَاوُونْ، اَعِلَّهُ قَوْنْ پَلْ آهِينْ

بِهُتَانٍ عَظِيمٍ ۝ يَعْظِمُ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا إِلَيْهِ أَبَدًا إِنْ

مودودی و مولانا جوہر احمد سعید کی تحریک میں اپنے نامی مذہبی اسٹریڈ کا اعلان کیا۔

لَنْتُمْ مُؤْمِنِينَ وَيَبْيَانُ اللَّهُ لَمْ أَرِيْتَ وَاللَّهُ عَلَيْمٌ حَدِيْمٌ

اَنَّ الَّذِي رَأَيْتُمْ مُحْسِنٌ اَوْ تَشْعُعُ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِي رَأَيْتُمْ اَنْهُمْ لَا يَرْجِعُونَ

بیشک جی بھی ماں ہو مومن پر خراب گالہین پکیرن لئی دلچسپی وکن ٹا ، انہن لاء

عَذَابٌ أَلِيمٌ لِمَنْ لَا يُؤْمِنُونَ^{١٩}

دنیا یه آخرت په دردناک عذاب آهي، الله تعالیٰ چائي تو ۽ توهان نه تا چانو.

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٠﴾

ع جي حذهن الله جو فضل ع رحمت توها في ذهبي ها (د توهما عذاب اچي ها) ع بيشك الله قال رؤوف رحيم آهي.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَبَعُوا حَطَوْتَ الشَّيْطَنِ وَمَن يَدْعُ بِعْدَ

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْ يَأْتِيَنِي شَرٌ مِّنْ نَفْسِي وَمِنْ أَنْ يَأْتِيَنِي شَرٌ مِّنْ عَوْنَانِ

نقش قدرتی هلی تو بوعینش کامو (کس) براوی غیر شرعی گنج حججی تواعده حکم زهن توها نی ای الله حج فضل

وَرَحْمَةً مَا زَكَى مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ أَبَدًا وَلِكُنَّ اللَّهَ يُرِي كُوَفَّيْ مَنْ يَشَاءُ

ع رحمت نه جي هاده تو هان تا کذهن بکو باک مٿئي ها، پر لنه تعالی جهنم کي جاهي انکي باک کري تو،

وَاللَّهُ سَيِّعُ عَلَيْهِ^(٢١) وَلَا يُأْتِلُ أَوْلُو الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةُ أَنْ

ع الله تعالی پندن در چاڻدئ آهي . ع تو هان مان ديني فضيلت رکندڙ دولتمند ما بهو قسمه کلن ته اهي

يُؤْتُوا أُولَى الْقُرْبَى وَالْمَسَاكِينَ وَالْمَهْجُورِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ^(٢٢)

پنهنجي عن زين ع مسکين ع الله جي راه هير هجرت کندڙن في پنهنجي دولت خرچ نه کندا ،

وَلَيَعْفُوا وَلَيَصْفُحُوا أَلَا تَجِدُونَ أَنْ يغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ

ع هنکي گنجي ع معاون ع در گذر ڪن، چا لو ها پندن تاکري تو الله تعالی تو ها کي بخشن ڪري ، ع الله تعالی عفو

رَحِيمٌ^(٢٣) إِنَّ الَّذِينَ يَرْمَوْنَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلُتِ الْمُؤْمِنَاتِ لَعْنُوا

رحيم آهي . بيشڪجي ما بهو باک دامن، بي خبر مومن عورتن في تهمت هنن تا (هنن في) دنيا ۽ آخرت هر

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ^(٢٤) يَوْمَ تَشَهَّدُ عَلَيْهِمْ

لعنت کئي وئي آهي ، ع انهن لاء تمام و دو عذاب آهي . قيامت جي دينهن انهن في

الْسَّنَةَ الْمُوْمَوْنَ وَأَيْدِيْلُومُ وَأَرْجَلُومُ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ^(٢٥) يَوْمَئِذٍ يُوَفَّقُهُمْ

سندين زيانون ع سندين هت ع سندين پاير سنڌن مٿان، سندين بداعالي جوشاهه ديندا . انهي دينهن الله تعالی کين

اللَّهُ دِيْنُهُمُ الْحَقُّ وَيَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ^(٢٦) أَخْبَيْشَ

سندين عملن جو محڪم بدلوي ديند، ع اهي چاڻ تاک بيشڪ الله في سچ بيار . کندڙ آهي . خراب عورتون

لِلْخَبِيْشِينَ وَالْخَبِيْشَوْنَ لِلْخَبِيْشَتِ وَالطَّيْبَتِ لِلْطَّيْبِيْنَ وَالظَّيْبَوْنَ

خراب مردن لاء آهن، خراب مرد خراب عورتن لاء آهن، ع پاک عورتون پاک مردن لاء آهن ع پاک مرد

لِلْطَّيْبَتِ أَوْلَئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ^(٢٧)

پاک عورتن لاء آهن، اهي انهي "کان پاک آهن جي جي، اهي کين چون تا، انهن لاء (بھشت) بخش عزت واري رو زري آهي .

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيوْتًا غَيْرَ بَيوْتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْنِسُوا

ای مُؤمنو توکاپنهنجی گمن کان سواعین (مالین) جی گھرن ہرہ وجو، ایستائین جو این کان اجارت نہ ونو ے

تُسَلِّمُوا عَلَىٰ أَهْلِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٤﴾ فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا

اھن میر هندرن پی سلام نورایو، اھو توکالا پھتر آھی ؟ لعنه توھان نصیحت و نفع پوچھی گذهن ان میکو ما یهو

فِيهَا أَحَدًا إِفْلَاتٌ خُلُوْهَا حَتَّىٰ يُؤْذَنَ لَكُمْ وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ ارْجِعُوهَا

موجود نہ هجی پوچھے بنالجازت جی ای میر داخل یو، یہ چیز گذهن توھان کی چیزوں جی توھان واپس وجو

فَارْجِعُوهَا زَكِيرِكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَعْمَلُونَ عَلَيْهِمْ ﴿٥﴾ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ

پڑ توھا واپس ہلیا وجو ہو توھا لا عالم پھتر آھی ؟ اللہ تعالیٰ توھا بخی علن کی حاسڈر آھی۔ توھان تی کو گناہ ناهی جو توھان

أَنْ تَدْخُلُوا بُيوْتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَاعٌ لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَبْدِلُونَ

اھن گمن میر داخل یو چیز گذھن لاخاصر ناهن، اھن میر توھان جو مکوساٹا جی، ہے اللہ تعالیٰ جانی توچھر توھا ظاہر یو

وَمَا تَكُنُمُؤْمِنِينَ يَغْضِبُونَ مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُونَ

یعنی چھو توھان لصایوٹا۔ رسول عربی توقامو من کی حکمرانی پھنچن اکین کی بندکن یہ پنهنجی او گھر ن

فُرُوجَهُمْ ذَلِكَ آرْبَكَ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَيْرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٦﴾ وَقُلْ

جی حفاظت کن، اھو اھن لعو دیک پاکیرو آهي بیشکے اللہ تعالیٰ اھن جی عملن کان خبردار آھی ۔ یہ توھان

لِلْمُؤْمِنِينَ يَغْضِبُونَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظُونَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبَدِّلُونَ

مؤمن عورتن کی حکمرانی پھنچن اکین کی بندکن یہ پنهنجن او گھر ن جی حفاظت کن یعنی زینت (خوبصورتی)

رِزْنَةَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنَهَا وَلِيُصْرِبُنَّ بِخُرَرِهِنَّ عَلَى جِيُوبِهِنَّ وَلَا

کی ظاہر دکن مگر جیکا الھیماں ظاہر آھی، یہ اھی پنهنجی چادرن سان پنهنجاگر بیان بندکن ، یہ نہ

يُبَدِّلُونَ رِزْنَةَهُنَّ إِلَّا بِعُولَةَهُنَّ أَوْ أَبَاءَهُنَّ أَوْ أَبَاءَءُ بِعُولَةَهُنَّ أَوْ

ظاہر کن پنهنجی زینت کی مگر پنهنجی مرسن لاء پنهنجی پی ڈاڈی لاء پنهنجی مژسین جی چی ڈاڈی لاء یا

أَبْنَاءِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخْوَانِهِنَّ أَوْ

پنهنجن پتن لاء يابنهنجي مرسن جي پتن لاء يابنهنجي پايرن لاء يابنهنجي پاين لاء يا

بَنِي أَخَوَتِهِنَّ أَوْ نِسَاءِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوْ التَّابِعُونَ غَيْرُ

پنهنجي پاينجنج لاء ياباڭ جەھىزىن عورتن لاء ياجىكى سىدىن پانفيون آمن يا اهي مرد جىكى

أُولَى الْأَرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ أَوِ الظَّفَلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهِرُوا عَلَى

عورتن قانهن رغبىت نه تاركى ، يا اهى بار جىكى اجان ئە جەن

عَوْرَتِ النِّسَاءِ وَلَا يَضْرِبُنَّ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِيْنَ مِنْ

نه تىا آهن ، (اهى) پنهنجاپىزىمىن قىداھىن ان لاء مرد سىلىن لەكل زىور (بايزىب وغيره)

رِزْيُتَهُنَّ وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيْهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۝

معلومىكىن ، ئاي مومن توھاسىقى الله تعالى كان تو بطلب كىرىي يقىنۇ توھان ڪامىباب ٖسىندا .

وَأَنْكِحُوا الْأَكْيَافِ مِنْكُمْ وَالصِّلَاحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَأَفَإِلَكُمْ أَنْ

بۇھانىصالخ كرايوافن جونكاح ٖئىھە تەھا پنهنجي افەن پانفن ىغانەن جانكەنلىكىچىنىڭ مەلا خەن ئەلەركىن ئەلە جىھىن

يَكُونُوا فَقَرَاءٌ يَعْنِيهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلَيْهِ ۝

اهى قىراھن تادىلله تعالى پنهنجى فەنىش ئاشەن كى غىنى كند واع الله برىكت وجەندىش چاڭىدىش آهى .

وَلَيْسُ تَعْرِفُ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ زَكَارًا حَتَّىٰ يُعْنِيهِمُ اللَّهُ مِنْ

ئەجىكى ماھۇنکاح كىرى نەتسەن افەن كى گەھىن جىدەپاڭ دامن قى رەن اىستاين جو اىلله افەن كى پنهنجى فەنىش سان

فَضْلِهِ وَالَّذِينَ يَبْتَغُونَ الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ فَكَانُوا بُهُمْ

غىنى كىرى ، ئە توھان جى پانفن ىغانەن تاجىكىي مەكتاب (ملکىت جى عىيىن آزان) ئىن كەن افەن كى مەكتابى كىرى چىرى

إِنْ عَلِمْتُمُوهُ فِيمُ خَيْرًا وَأَتُوْهُمْ مِنْ مَالِ اللَّهِ الَّذِي أَتَكُمْ وَلَا

جيڭىزەن توھان افەن ىخىر معاورە كىرىۋىتا ، ئە توھان افەن كىلەنلىكىت تاجىچى يوجىخالو تاڭىل الله ذې ئەلە ذې آهى ئەجىكىدەن

تَكْرِهُوْ فَتَيْتَكُمْ عَلَى الْبِغَاءِ إِنْ أَرْدَنَ تَحْصِنَّا لِتَبْتَغُوا عَرَضَ

توهانگون پانھيون پاک دامن في رهن چاهین یون تپو (انهن کی توھا بکاری کی مجبور نہ کریو، ان لاهو توھا (انهن تما)

الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَنْ يَكْرِهُنَّ فَإِنَّ اللَّهَ مِنْ بَعْدِ إِكْرَاهِهِنَّ

کیوہ دنیا جو سماں اطلس کریو، یعنی حکوماں ہو انھن کی مجبور کندو یو بیشک اللہ تعالیٰ انھن جو مجبوری کان پوہہ (انهن قی)

غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝ وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ آيَتٍ مُّبَيِّنَةً وَمَثَلًاً مِّنَ

غفور رحیم آهي . یو بیشک اسان صاف آیتون نازل فرمایون ۽ اهي مثال بیان کیا جیکی

الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ۝ أَلَّهُ نُورٌ

توهان کان آگین ما انھن پر گذری چکا آهن ۽ (انھی ۾) پر ہیز گارن لاءِ نصیحت آهي . اللہ تعالیٰ آسمان

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ مَثَلٌ نُورٍ هُكْمَكُوَّةٌ فِيهَا مُصَبَّحٌ الْمُصْبَحُ

پر زمین جو نور آهي ، اڳ جی نور حومتا الائچی آهي جیئن هڪ طلاق جوان میدیو هجي، (اڳو) ڌیو ڦندیل

فِي زَجَاجَةٍ طَالِرِجَاجَةٍ كَانَهَا كَوْكَبٌ دُرْزِيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ

(فاؤن) پر آهي ، اهو ڦندیل ستاری جھرو آهي جیکو موئی وانگچمکی ٿو، اهورو شن ٿئی ٿو برکت واري وئن

مُبَرَّكَةٌ زَيْتُونَةٌ لَا شَرْقِيَّةٌ وَلَا غَرْبِيَّةٌ لِّيَكَادُ زَيْتَهَا يَضْعَفُ وَلَوْ

زیتون جی ٽيل مان ، اڳ کي ذا او پر آهي ۽ ن او له آهي ، باه جي چھن کان سواع

لَمْ تَمُسْسِهِ نَارٌ نُورٌ عَلَى نُورٍ يَهُدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَضْرِبُ

اهم رو شفي ڪري ٿو ، نور عالي نور آهي ، اللہ تعالیٰ پنهنجي نور شاجھن کي چاهي هدايت فرمائی نو ۽ اللہ تعالیٰ

اللَّهُ الْأَمْثَالُ لِلنَّاسِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝ فِي بَيْوِتٍ أَذْنَ اللَّهِ

ما انھن لاءِ مثال بیان کري ٿو ، اللہ تعالیٰ ہر شی کي چاٹندی آهي . انھن گھرن (مسجدن) پر اللہ تعالیٰ حکمر

أَنْ تُرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا أَسْمَكُهُ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُرِ وَالْأَصَالِ ۝

فرمايو تانهن جي تعظیم کریو انھی پر اللہ تعالیٰ لاءِ صبح شام (پنج وقت) نماز پڑھي وڃي .

١٦

رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ

اهي من آهن جن کي تجارت یعن خرید و فروخت الله جي و سکري نماز قانه مکون یعن زکوة ادا سکره کان غافل

الزَّكُوْةِ لِمَ يَخَافُونَ يَوْمًا تَقْدَبُ فِيْكُ القُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ لِمَ يَجْرِيْهُمْ

د تاکن، اهي ادن دينهن کان خوف کن ٿا جنهن ڀر ڈيون ڀر ڪيو پيريشان هونديون . ان لاء الله تعالى

اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدُهُمْ مَنْ فَضَلَّهُ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ

کين سندن عملن کان سهئي جزا عطا کند و ٻنهنجي فضل تاکين ٿيله عطا کندو ۽ الله تعالى جنهن کي جاهي پير حبيب

يَغْيِرُ حِسَابَ ۝ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَالُهُمْ كَسَرَابٌ بِقِيَّةٍ يَرْحِبُهُ

رزق عطا کري ٿو . ۽ ڪافرن جا عمال ٻيان ۾ رُج وانگر آهن جوان کي اڃايل ماڻهو

الظُّلْمَانُ مَا ظَهَّرَ إِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدُهُ شَيْئًا وَوَجَدَ اللَّهَ عِنْدَهُ

پاڻي سمجھي ٿو ، اي ستائين جوا هوجنهن ان تالين پچھي تو ڦاڪاشي ڏنو لهي ۽ اعمو پاڻ ورت الله تعالى کي لهي تو

فَوْقُهُ حِسَابٌ وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۝ وَكُلُّ ظُلْمٍ فِيْ بَحْرٍ

پوءِ الله تعالى ان ڪي سند ڦير و ڪنڌا تو ۽ الله فر راحاب ڪنڌر آهي . ۽ ان جو مثال ٺنهي دريماهين جوا هي

لَهُمْ يَعْشُهُ صَوْجٌ مَنْ فَوْقَهُ صَوْجٌ مَنْ فَوْقَهُ سَحَابٌ طَلَمَتْ

جهنن ۾ هڪ ٻئي جي متان گهڻيون موجودن آهن ۽ ان جي متان ڪڪر آهن ، او نداهين جي

بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ لَمْ يَكُنْ يَرَهَا وَمَنْ لَمْ

متان او نداهين آهن ، جهنن وقت پنهنجي هت کي با هر ڪيدي تو ٿا ان کي ڏسڻ ۾ ڦوچا هي ، ۽ جهنن ماڻهو کي

يَجْعَلُ اللَّهُ لَهُ نُورًا فِيْ مَالِهِ مِنْ تُؤْرِيْ ۝ الْمُرْتَأَنَ اللَّهُ يَسِّحُّ لَهُ

الله تعالى رو شيني ڏنو ڏي ان لاء کابه رو شيني تاهي . چاقهان ڏن ڏن ڦي بشك الله لاء تسبیح پر هئين ٿيون

مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالظِّيرُ صَفَّتٌ كُلُّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ

اهي شيون جي ڪي آسمان ڀر آهن ۽ پکي پنهنجا پر گولين تا ، هن خلوق جي ڏعاء تسبیح کي بشك

وَتَسْبِيْحَةٌ طَّوَّا اللَّهُ عَلَيْهِ بِمَا يَفْعَلُونَ ۝ وَرَبُّهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَ

اهوپاڻ چاهي ٿو ، ۽ الله تعاليٰ اهن جي عملن کي چايندڙ آهي . ۽ الله تعاليٰ لاءِ آسمان ۽ زمينه جي

الْأَرْضَ وَرَأَى اللَّهُ الْمَصِيرُ ۝ الْمُرْتَأَنَ اللَّهُ يُزْجِي سَحَابَاتَهُ بِعَلْفٍ

بادشاهي آهي ، ۽ الله ڌانهن موئش آهن . چايو هاڏندو ته بشڪ الله تعاليٰ ڪري هلاي ٿوان کاپنؤ اهن کي

بَيْنَهُ ثُمَّ يَجْعَلُهُ رُكَامًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خَلْلِهِ وَيُنَزِّلُ

ٻائڻ ملاڻي ٿوان کان پوءِ اهن ڪري ٿو جي مٿان کي ٿو ۽ تو هاد سُوان چاهي ۾ چاهي نڪري ٿو ، ۽ آسمان مان

مِنَ السَّمَاءِ مِنْ حِبَالٍ فِيهَا مِنْ بَرَدٍ فَيُصِيدُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ

جلن ٿي (مينهن) نازل ڪري ٿو انهي ۾ برف آهي ، پوءِ اهاجهن کي چاهي پهچائي ٿو

وَيَصْرِفُهُ عَنْ مَنْ يَشَاءُ يَكَادُ سَنَابَرْقِهِ يَنْهَبُ بِالْأَبْصَارِ ۝

۽ جنهن کي چاهي نه ٿو پهچائي ، وچ ايترمي وڃجي ٿي جو آهانظن کي ختم ڪري سگهي ٿي .

يُقْلِبُ اللَّهُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعْبَرَةً لَا ولِ الْأَبْصَارِ ۝

الله تعاليٰ رات ۽ ڌينهن کي تبديل ڪري ٿو ، بشڪ انهي ۾ عقلمندن لاءِ عربت آهي .

وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِّنْ مَاءٍ فِيهِمُ مَنْ يَمْشِي عَلَى بُطْنِهِ وَ

۽ الله تعال (زمين دهنهن) هرجانور کي پايو مان پيدا ڪيو ، ۽ انمي زنجي جانوراهرا آهن جي ڪي پيش ڀر هلن ٿا ، ۽

مِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى رِجْلَيْنِ وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى أَرْبَعِ يَخْلُقُ

اهن ملاجي جانوراهرا آهن جي ڪي پرين ٿي هلن ٿاءِ اهن من ڳي جانوراهرا آهن جي چمن پرين ٿي هلن ٿا . الله تعاليٰ

اللَّهُ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝ لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْتِ

جيڪو چاهي سوبيدا ڪري ٿو ، بشڪ الله تعاليٰ هرشي ٿي قادر آهي . بشڪ اشاماف ڪاف آيتون

مُبَيِّنَاتٍ وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صَرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ۝ وَيَقُولُونَ

نازل ڪيون آهن ، ۽ الله تعاليٰ جنهن کي چاهي سنئين رستي ٿي هلاي ٿو ، ۽ هي چون ٿاڻه اسان

١٢

أَمْنَى بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَأَطْعَنَاهُمْ يَتَوَلَّ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ مِّنْ بَعْدِ

الله تعالى ﷺ رسول في إيمان آندو عاشافرمانبرداري کي، ان کان پو عافهن مان هک فرقان گالهه تان وی

ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ

ویی نو، به اهي مومن ناهن . چه جنهن وقت افهن کي الله تعالی ﷺ رسول ڈافهن سدیو ویی تو

لِيَحْكُمْ بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ مَعْرِضُونَ وَإِنْ يَكُنْ لَّهُمُ الْحَقُّ

انهی لاءه افهن جی وچ چه فیصلوکیو ویی تان وقت افهن هک فرقان کارکی تو یعیکه هن سندان حق آهي ته

يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعِنِينَ طَرِيقُ قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَمْ أَرْتَابُوا أَمْ

رسول عربی ڈانهن تکرا اچن تا . چه افهن جی دلين پر مرن آهي یا افهن جی دلين پر شک آهي یا

يَخَافُونَ أَنْ يَحِيفَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُ بَلْ أُولَئِكَ هُمْ

افهن کي خوف آهي ته الله تعالی ﷺ رسول افهن تی غلمرکندا، بلکه اهي ی

الظَّالِمُونَ إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ

ظالم آهن . مومن جی لائٹ هی گالهه آهي تجد هن افهن کي الله تعالی ﷺ رسول ڈانهن سدیو ویی

لِيَحْكُمْ بَيْنَهُمْ أَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطْعَنَا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُقْلِحُونَ

ان لاءه افهن جی وچ چه فیصلوی، اهي مومن چون ته اسان بذو عاشاخه بخیو یا اهي ی کامیاب آهن .

وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَخْشَ اللَّهَ وَيَتَّقِيَ فَأُولَئِكَ هُمْ

عیجیکو ما یکو الله تعالی ﷺ رسول جی تابعه داری کری تو ع الله کان جی تو پرهیزگاری کری تو پو ع اهي ی

الْفَاجِزُونَ وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهَدَ أَيْمَانِهِمْ لِئِنْ أَفْرَاتُمْ بِهِ خَرْجُنَ

کامیاب آهن . یا اهي الله تعالی جایحا سرکنی تا چیکه هن تو هن افهن کی حکم کریو ته اهي ضرور جهاد لاعنکندا

قُلْ لَا تَقْسِمُوا طَاعَةً مَعْرُوفَةً إِنَّ اللَّهَ خَيْرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

رسول عربی تو یقاو ما یوت قسم کلو، تو هن جی فرمابندراري (بتو عیقت) معلوم آهي، بیش کاله تعالی تو هن یعنی عن کاز خبردار آهي .

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلُّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا

رسول عربی توہا (انهن کی) فرمادو ته الله یعنی رسول عربی اطاعت کریو، پوچھی کہ نہ اپنے کارکن پوچھ رسول عربی جی متان

حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ وَإِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى

تبليغ آهي ۽ توہان جی متان رسول عربی اطاعت آهي، پوچھی ته زن توہا سوچو ۾ ۽ فرمائیزد ریختند تهدا فارا تیندا، ۽ رسول عربی

الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَغُ الْمُبِينُ ۝ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَ

تي ته فقط صاف تبليغ آهي. ۽ توہان مان جن ماڻهن ايمان آندو ۽ سهڻا عمل کیا ۽

عَمِلُوا الصِّلَاحَتِ لِيَسْتَخْلِفَهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ

الله تعالي جوانهن سان وعدوا کهي ته انهن کی ضرور زمین پر حکمرانی عطا کندو جیسکے انهن کان اڳ پر ماڻهن کی

مِنْ قَبْلِهِمْ وَلِمَكِنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي أَرْتَضَى لَهُمْ وَلَيَبْدِلَ لَنَّهُمْ

حکمرانی عطا کیا ٿئي، ۽ جنهن دين (اسلام) کی الله انهن لاء پسند کيو تهی ان کی ضرور مضبوط کندو ۽ انهن جي

مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَنْ

خوف کي امن سان تبدیل کندو، اهي منھي عبادت کندایه مون سان کنهن شئي کيش ڪڌندا، ۽ ان کان پوچھ

كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَسِقُونَ ۝ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ

جيڪي ماڻهو کفر کندابو ۽ اهي ۽ گنمگار آهن. ۽ توہان ستمان پڑھو

وَاتُوا الزَّكُوَةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرَحَّمُونَ ۝ لَا تَحْسِبَنَّ

ٻ زکوٰۃ ڏيو ۽ رسول عربی جي اطاعت کريو ته یقیناً توہان تي رحم کيو ويندو، توہان اينهن نه پيانيو ته

الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا وَهُمُ النَّارُ وَلَيُسَّ

جن ماڻهن کفر کيو آهي اهي اسان کي زمين پر مجبور کندڙ آهن، ۽ انهن جي جلو جهم آهي، ۽ اها موئي جي تمام

الْمَصِيرُ ۝ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِلَيْسَتَأْذِنُكُمُ الَّذِينَ مَلَكُتُ

خراب جاء آهي، اي مومنو! توہان کان توہان جا ٻانها اجاڙت وٺڻ (پوچھ توہان جي گھن پر اچن)

أَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَهُ يَبْلُغُوا الْحُلْمَ مِنْكُمْ ثَلَثَ مَرْتَ طِّ مِنْ

ءَاهي چوکرا جيڪي اڃان جوان د ٿيا آهن، اهي توہان کان في د فعا (اچن جي) اجازت وئن، فرجي

قَبْلَ صَلْوَةِ الْفَجْرِ وَ حِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِّنَ الظَّهِيرَةِ وَ

نماز کان اڳ پر ڀپنهن جي وقت جدڻهن توہان ڪپرًا لاهي آرام ڪريو ٿا ۽

مِنْ بَعْدِ صَلْوَةِ الْعِشَاءِ ثَلَثُ عَوْرَتٍ لَّكُمْ لَّيْسَ عَلَيْكُمْ

عشاء نماز کان پوءِ، (اهي) ٿئي وقت توہان جي پردي جا هن، انهن ٿن وقتن کان سخط

وَ لَا عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ بَعْدَ هُنَّ طَوَافُونَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ عَلَى

انهن جي اچن جي توہان تي ڪوگناه اهي د انهن تي، اهي پانها ۽ چوکرا توہان جي چوگرد ڦرندڻ

بَعْضٍ كَذِلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَتِ وَ اللَّهُ عَلَيْهِ حَكِيمٌ ⑤١

آهن، اهري طرح الله تعالى توہان لا ۽ آيتون بيان ڪري ٿو ۽ الله تعالى چاڻدڻ حڪمت وارو آهي.

وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمُ الْحُلْمَ فَلَيَسْتَأْذِنُوَا

ءَ جدڻهن توہان مان چوکرا جون ٿين ٿا پوءِ انهن کي گھري ته (اچن لا) اجازت گھرن

كَمَا اسْتَأْذَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذِلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ

جيٺنک انهن کان اڳين ماڻهن اجازت طلب ڪئي، اهري طرح الله تعالى توہان لا ۽ پنهنجون

لَكُمُ أَيْتَهُ وَ اللَّهُ عَلَيْهِ حَكِيمٌ ⑤٢ وَ القَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ

آيتون بيان فرمائي تو، ۽ الله تعالى چاڻدڻ حڪمت وارو آهي. ۽ اهي عمر رسيده عورتون جيڪي

الَّتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ

نسخ جوارادو د ٿيون رکن، پوءِ هرگن انهن تي ڪوگناه ناهي جو اهي پنهنجا

يَضَعُنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجٍ تِبْرِيجٍ وَ أَنْ يَسْتَعْفِفُنَ

ڪجهه ڪپرًا (جادرون وغيره) لاهي رکن جي ڏهن کين زينت جوارادو ناهي، ۽ اين ده ڪرڻ

خَيْرٌ لَهُنَّ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلَيْهِمْ ۝ لَيْسَ عَلَى الْأَعْنَىٰ

ستدن لاء بعتر آهي؛ الله تعالى بذندش چاشندش آهي. نابين ما بهو في كا

حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرْبِضِ

بندش ناهي يه مندي ما بهو في كا بندش ناهي عمرين ما بهو في كابندش ناهي (جو اهريهين

حَرَجٌ وَلَا عَلَى أَنفُسِكُمْ أَن تَأْكُلُوا مِنْ بِيُوتِكُمْ

گهرن مان کلين) یعندهان في كابندش آهي جو توهان پنهنجي گهرن مان (کاشي کشي) کانو

أَوْ بِيُوتِ أَبَائِكُمْ أَوْ بِيُوتِ أَمْهَاتِكُمْ أَوْ بِيُوتِ إِخْوَانِكُمْ

يا پنهنجي بي، قاذدي جي گهرن مان يا پنهنجي ماء ذاذدي جي گهرن مان، يا پنهنجي يارن جي گهرن مان

أَوْ بِيُوتِ أَخْوَاتِكُمْ أَوْ بِيُوتِ أَعْمَاصِكُمْ أَوْ بِيُوتِ عَمَّتِكُمْ

يا پنهنجي پيشن جي گهرن مان، پنهنجي چاچن جي گهرن مان يا پنهنجي پقين جي گهرن مان

أَوْ بِيُوتِ أَخْوَالِكُمْ أَوْ بِيُوتِ خَلْتِكُمْ أَوْ مَا مَلَكُتُمْ

يا پنهنجي مامن جي گهرن مان يا پنهنجي ماسين جي گهرن مان يا جن ما هن جون چاپيون توهان و ت آهن

مَقَاتِحَةٌ أَوْ صَدِيقَةٌ كُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ

يا تعاني پخن دوستي جي گهرن تا (مطلبانيق گهرن تا في ملحوظا)، توهان في سوگاهه نامي جي توهان

تَأْكُلُوا جَيْعًا أَوْ أَشْتَانًا طَفَّالًا دَخْلْتُمْ بِيُونَانَ فَسَلِمُوا

گذجي کانو يا جداجدا فيت کانو، پوءجهنن وقت توهان گهرن هردا خل ٿيو پيو توهان

عَلَى أَنفُسِكُمْ تَحِيلَةٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُبَرَّكَةٌ طَيِّبَةٌ

اسهن في سلام و راي، اها كيکار الله تعالا و ت مبارڪ يه پاک آهي.

كَذِلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْأَيْتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ۝

اهريطح الله تعالى توهان لاء آيتون بيان ڪري تو تهان سمجھو.

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِذَا كَانُوا مَعَهُ

(سچا) مومن اهي آهن جي هي الله تعالى الله هي رسول ي ايمان آن تا چجهن وقت اهي رسول عربني "سان

عَلَىٰ أَصْرِحَاجَامِعٍ لَمْ يَنْهِيْوَا حَتّىٰ يَسْتَأْذِنُوْهُ اِنَّ اللّٰهَ يُبَشِّرُ

کنهن اجتماعي سلم میاهن آنان اهی سول عربی جي اجازت کان سوا ٰ نه تاموشن؛ بيشك جيکي ما ٰ هنو

يَسْتَأْذِنُوكَ أَوْلَيْكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِذَا

توهه (رسول عزیز) کان اجازت ونن تا، اهر اهی ماله واهن حیکی الهه قالله اللهی رسول قی ایمان آئن تا، پو و جدتهن اهی

اَسْتَأْذِنُكَ لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَإِذْنُ لِمَنْ شِئْتَ مِنْهُمْ وَاسْتَغْفِرُ

لوهان کان کنهن سکھ جی اجازت طلب گئی پوئے تو ہا انہن مکا جنهن کی چاہیوئی لیٹ کی اجازت دیوئے انہن لاء اللہ تعالیٰ

لَهُمْ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ

کار بخشنده طلب کریو، بیشک الله عالی بخشندیده را به جهار و آهی. توهان رسول عربی^۱ کی ایم (نایلی کان) نه سدیو جین

بِيَنْكُمْ لَدَعَاءٌ بَعْضُكُمْ بَعْضًا طَقَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ يَتَسَلَّمُونَ

توهان پاں پر هک ہئی کی سدیو ٹا، بیشک اللہ تعالیٰ انہن مالحقن کی چائی تو جیکی مان مان کری

إِنَّمَا لَوَادًا فَلَيَحْذِرُ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبُهُمْ

آرزوں نکری وچن تاء پوچن اپنے ماہنے کو چن لگھن جی جی کی سنداں حکوم جی مخالفت کن تا جوانہن کی کا

فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبُهُمْ عَذَابٌ أَلَا إِنَّ اللَّهَ مَا فِي

مصیبت پھپی یا لفہن کی درد ناک عذاب پھچی۔ خبردار بیشک اللہ تعالیٰ لاعاهو سب جا آہی جسکو

السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُدُّسٌ يَعْلَمُ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ وَيَوْمَ يُرْجَعُونَ

آسمان ۽ زمین ۾ آهي. بيشڪا هوجاي ٿو جهن گاله تي او هان آهي، ۽ قيمت جي ٿينهن تهان

إِلَيْهِ فَيُنَزَّهُمْ بِمَا عَمِلُوا وَاللَّهُ يَعْلَمُ كُلَّ شَيْءٍ ﴿١٢٣﴾

ان ڏانهن مونا یا وئندا، پو ۽ هونو ٿاکي ته ڳاچي عملن جي خبر ٿي ڦندو، ۽ اللہ تعالیٰ هر شيءِ کي ڄاءِ نور آهي.

سُورَةُ الْفِرْقَانِ مَكَيَّتَةٌ (٢٥)

سورة فرقان مکیتہ نازل فی آهي انجی ۶، رکو ۲۷ آیتوں آهن.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الله تعالیٰ جی نالی سان شروع کریان تو، جیکو نهایت مهربان پا جهارو (آهی)

تَبَرَّكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَى عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا١

نهایت بابرکت آهی اهادات جنون پنهنجی جیبی قرآن کریم نازل کیو ان لاغہ تسلیع روی سینی جو ایک جانشینی .

الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَخَذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ

الله اهو آهی جنهن لاء آسمان هزارمین جی بادشاهی آهی ۽ ان کو اولاد نہ زور تو یعنے ۾ سندس

لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدْ سَكَّرَتْ قَدِيرًا٢

ملک ۾ سندس کوشیر کی آهی ۽ پارٹ هرشی کی پیدا کیو پوچھ اکیو اکیو اندازی یہ رکیو:

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ الْهَمَّةَ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ لَا يُخْلَقُونَ

۽ آهن (کافرن) الله تعالیٰ کان سوائے معبد بنایا جیکی کاشی پیدا نہ تاکن ۽ آهی (بچ) پاٹ پیدا کیل آهن

وَلَا يَمْلِكُونَ لِأَنفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا

۽ آهی پنهنجی وجودن لاء نفعی ۽ نقصان جا مالک نہ آهن ۽ انہن کی پنهنجی موت

وَلَا حَيَاةً وَلَا نُشُورًا٣ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا

۽ زندگی ۽ اُٹھ جی طاقت ناهی ۽ کافر چون ٿا ناهی هي (قلدران) مگر هڪ

إِفْلُكٌ أَفْتَرَهُ وَأَعْنَاهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ أَخْرُونَ فَقَدْ جَاءُو

کوڑ، جیکو ان پاڻ ناهیو آهی ۽ ان جی بین ماڻهن مدد کئی آهی، پوچھیش کافن (کافرن)

ظُلْمًا وَزُورًا٤ وَقَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ الْتَّتَّبَهَا فَهِيَ

ظلم عکوڙ کیو ۽ انفون (کافرن) چیو (هی) پهرين ماڻهن جون آکا ٻيو آهن جن کی ان پاڻ لکیو آهی، پوچھ اهی

له تفسیر النضئ و تفسیر ابن عباس و تفسیر بیضاوى. له تفسیر ابن عباس. (منزل ۲) له تفسیر جلالیں. له تفسیر ابن عباس. له تفسیر روح المعان. له تفسیر جلالیں.

تُمْلِي عَلَيْهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ۝ قُلْ أَنْزَلَهُ اللَّهُ الَّذِي يَعْلَمُ السِّرَّ

ان تي صح ڀ شام پر هيون و حن ٿيون . رسول عربی توها فمايو (فراز چيڪي) ان مقدس ذات نازله فرمایو آهي

فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ۝ وَقَالُوا

جيڪو آسمان ۽ زمين جو غريب جائي تو، بيشه ک اهو بخشيندڙ پاچمارو آهي . ۽ (ڪافرن) چيو

مَا لِهُذَا الرَّسُولِ يَا كُلُّ الطَّعَامَ وَيَمْشِي فِي الْأَسْوَاقِ

هن رسول خوي سجا ٿيو جو اهو طعام کائي تو ۽ اهو بازارن ۾ هلي تو ،

لَوْلَا أُنْزَلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونُ مَعَهُ نَذِيرًا ۝ أَوْ يُلْقَى إِلَيْهِ

چوڏان ڏانهن ڪوملانک موکليو ويوجيڪون تاگدي دي جاري ها . يا چو : ان کي ڪو

كَنزٌ أَوْ تَكُونُ لَهُ جَنَّةٌ ۝ يَا كُلُّ مِنْهَا ۝ وَقَالَ الظَّالِمُونَ

خزانو مليو يا چوڊان کي ڪو باغ مليو جوان مان کادي ها، ۽ ظالمن چيو

إِنْ تَتَبَعُونَ إِلَّا سَرَجْلًا مَسْحُورًا ۝ أُنْظُرُ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكُمْ

ندئا تابداري ڪريو توهان مگره ک مردجي جنهن في جادو ٿيل آهي . رسول عربی توها ڌسواهي توهان لاءِ صحري

الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَيِّلًا ۝ تَبَرَّكَ

ڪمرامثال ڌين تا، پوءِ اهي گمراهيا پوءِ اهي ڪو رس توحاصل ڪري لاءِ سگهنددا . نهایت برکت والش

الَّذِي إِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ ذَلِكَ جَهَنَّمْ تَجْرِي

آهي اهو الله جو جيڪڏهن اهو چاهي تو هالاءِ ان کان بھتر فتوون عطاڪري، يعني اهڙا باغ جن جي هيٺان

مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَرُ وَيَجْعَلُ لَكَ قُصُورًا ۝ بَلْ كَذَابُوا

نھرون وهندر هجن ، ۽ توهان لاءِ محلات تيار ڪراي . بلڪ انهن قيامت کي

بِالسَّاعَةِ وَأَعْتَدْنَا لَهُنَّ كَذَبٌ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا ۝

ڪور ۽ سمجھو ۽ جن ماڻهن قيامت کي ڪور ۽ سمجھو اهن لاءِ اسخت پر ڪندڙ باه تيار ڪي آهي

إذَا رأَتُهُمْ مِّنْ مَكَانٍ بَعَيْدٌ سَمِعُوا لَهَا تَغْيِظًا وَ نَرْفِيرًا^{١٢}

جذهن انهن کي اها باه پري جاءو كان دستدي (ذاهلي کافر) انھي باه جي جوش ۽ گرگر جو آواز پندنا .

وَإِذَا أَلْقُوا مِنْهَا مَكَانًا ضَيْقًا مَقْرَنِينَ دَعَوْا هُنَّا لِكَ

عجلان انهن کي زنجير ساجھري دو نخ جي سوره جاء تي و دو ويندو ته (اهي کافر پنهجي) هلاكت کي

ثُبُورًا^{١٣} لَا تَدْعُوا إِلَيْهِمْ ثُبُورًا وَاحْدًا وَادْعُوا شُبُورًا

پکاريندا . توہان اچ هڪري هلاكت کي دٻڪاريو پس توہان گھڻين هلاڪتن

كَثِيرًا^{١٤} قُلْ أَذْلِكَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ الْخُلُ�ِ الَّتِيْ وُعِدَ

کي پڪاريو . رسول عربی توہان فرمایو چا اها بهتر آهي ياهميشه وارو بهشت جنهن جو پرهين گارن

الْمُتَقْوُنَ طَرَاطَ كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءً وَمَصِيرًا^{١٥} لَهُمْ فِيهَا مَا

کي وعدو ڈنزو یواهي ، اها انهن جي جزا ۽ موئن جي جاء آهي . انهن لا ۽ بهشت پراهوسي ڪجهه هوندو

يَشَاءُ وَنَخْلِدِيْنَ كَانَ عَلَى رَبِّكَ وَعْدًا مَسْعُولًا^{١٦} وَيَوْمَ

جيڪو پاچايندا هيشه ان هم رهند ، رسول عربی الهو وعد پور و کرن توہابجي ربي جو تمو آهي توہان ان لاخ گرفتار ، ان

يَحْشُرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُوْنِ اللَّهِ فَيَقُولُ عَانِتُمْ

ذینک الله انهن کي گذخندو ۽ انهن پتن کي (گذخندو) جن جي اهي لله کان سلوه عبادت ڪندا هئا پوءی الله تعاليٰ فرمائيو چا جان

أَضْلَلْتُمْ عَبَادَتِيْ هَؤُلَاءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيلَ^{١٧} قَالُوا

منهجي انهن پانهن کي گمراه ڪيو يا اهي پاڻ سنتين رستي کان گمراه ٿيا . اهي چوندا

سُبْحَنَكَ مَا كَانَ يَتَبَغِي لَنَا أَنْ تَتَخَلَّ مِنْ دُونِكَ مِنْ أَوْلَيَاءِ

تون پاڪ آهين ، اسان کي مناسب ناهي جواسين تو کان سلوه کي مدد گار بنائيون

وَلَكِنْ مَتَّعَهُمْ وَابَاءَهُمْ حَتَّى نَسْوَالِنِكَر وَكَانُوا قَوْمًا

پر تو پاڻ انھن کي ٻالعن جي وڌن کي عمر ۽ رزق پربركت تهني ، ايستان ٻوانهن نصحيت کي وساريو ۽ اها قور

بُورًا١٦٠ فَقَدْ كُلَّ بُوكِهِ بِمَا تَقُولُونَ لَا فِيَّا تَسْتَطِيْعُونَ

هلاکیل اھئی پوئی بیشک انهن توہان جی چوٹ کی کوڑ و سمجھو ، پوئے انهن کی ان کان

صَرْفًا وَلَا نَصْرًا وَمَنْ يَظْلِمْ مِنْكُمْ نُذِقُهُ عَذَابًا١٧٠

فرٹ ۽ مدد حکر ڇی طاقت نہیں ، ۽ جی ڪو ماڻهو توہان مان ظلم رکری تو اسین ان کی وڌو عذاب

كَبِيرًا١٨٠ وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا إِنَّهُمْ

چکایون ٿا ۰ ۽ د موڪليا اسان توہان (رسول ۾) کان اڳ ۾ پيغمبر مگر بیشک اهي

لَيَأْكُلُونَ الظَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ

طعمار کائيندا هئاء هئي بازار ۾ هلندا هئا ، ۽ اسان توہان مان ڪن کي ڪن لاء

لِبعْضٍ فِتْنَةً أَنْصُبْرُونَ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا١٩٠

فتنو بنایو ، چانو توہان (تکلیف نتی) صیرکریو ٿا ؟ ۽ توہان جورب تر (چگی طرح) ڏستندر آهي.

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا الْمَلِكَةُ

۽ انهن ماڻهن چيو جيڪي اسان جي ملن جو (قيامت) خوف نه تارکن تاسان جي مٿان ملڪ چوري ٿا نازل ٿين ؟

أَوْنَرَى رَبَّنَا لَقَدِ اسْتَكَبَرُوا فِي الْفِسْرَهِ وَعَتَوْا عَتَوًا كَبِيرًا٢٠٠

يا اسین پنهنجي رب کي ڏسوه بیشک انهن پنهنجي دل ۾ تکبر ڪئي ، ۽ انهن نهايت وڌي سرهڪشي ڪئي .

يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلِكَةَ لَا بُشْرَى يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِينَ وَيَقُولُونَ

قيامت جي ڏينهن اهي ملانکے ڏستندا ، ان ڏينهن مجرمن لاءِ کامبار ڏنهوندي ۽ فرشتاچوندا

رَجَّارًا لَحُجُورًا٢١٠ وَقَدِمْنَا إِلَى مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَباءً

(بٺشت توہاچي) حرام آهي. ۽ جيڪي انهن عمل ڪيو سواسين آهي ، ان کان پوئے اسین سخدن عملن کي ٻلاطل رکري

مَذْنُورًا٢٢٠ أَصْحَبُ الْجَنَّةَ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُسْتَقْرَأً وَأَحْسَنُ

چڏينداسين . يهشتي ان ڏينهن بهترین جاء ۾ هونداء (اهي) پنپھرت جي بهترین